

Kyndelsmässodagen -2020 – Lars Borgström (LFS)

Tekster: Psalt 84, Gt Mal 3:1-4, Ev Luk 2:22-32, III Matt. 13:31-33, 1. Joh 1: 1-7

Jesus talade ofta i liknelser när Han undervisade. Han använde olika bilder för att beskriva himmelriket. Idag hör vi Honom tala om himmelriket som ett senapsfrö och som ett brödbak.

Himmelriket är den verklighet där Gud regerar, där Han är Konung. Det växer till på jorden varje gång en människa hör evangeliet om den korsfäste och uppståndne Frälsaren och sätter tro och förtröstan till detta budskap. Så kan det komma sig att det lilla, det ringa och oansenliga, det som är som ett litet senapskorn genom Guds kraft i evangeliet växer upp och blir till det största av alla träd, eller att den lilla surdegen till slut syrar hela mjöldegen. Tre mått mjöl som kvinnan i Jesu liknelse använde, det är ungefär 40 liter mjöl. Och allt syrades!

Evangeliets växtkraft och genomträngande makt

I Jesu första liknelse sås det lilla senapskornet i jorden. Så litet och oansenligt kan man säga att riket var när Jesus föddes i Betlehem. Den händelsen väckte inte någon uppmärksamhet. Endast några fattiga herdar blev vittnen till den. Visserligen kom också de vise männen sedan dit – Jesus är till för alla människor, hög som låg – men det var inga andra som anade vad det var fråga om.

Det var ett frö direkt från himlen, ett frö som var Gud själv, som tog gestalt på vår jord. Sedan gick det med Jesus som med vetekornet, Han föll i jorden och dog för att sedan uppstå på nytt i förhärligad gestalt och bära rik frukt, till evigt liv för otaliga (Joh. 12:24). Senapsfröet grodde nämligen när budskapet spreds över världen, det växte upp till ett stort träd, som sköt ut stora grenar, där himlens fåglar kan finna fäste och skydd för sina bon. Så ska Kristi kyrka på jorden vara en tillflyktsort för alla slags människor, för vinddrivna flyttfåglar och flyktingar, för stannfåglar. Detta sjunger Koras söner om i den 84:e psaltarpsalmen, som är en psalm om den gudfruktiges glädje i Herrens gårdar: "Sparven har funnit ett hus och svalan ett bo åt sig, där hon kan lägga sina ungar: dina altaren, HERRE Sebaot, min konung och min Gud" (Ps. 84:4).

Jesu andra liknelse talar om Guds rikets genomträngande kraft. Himmelriket är likt en surdeg, som en kvinna blandar in i tre mått mjöl, tills alltsammans blir syrat. Kyrkan, de Kristustroende, är också, i en annan bild, saltet i världen som hindrar den från förruttelse. Den sanna kyrkan, den som är sin Herre lydig, påverkar nämligen genom sin blotta existens samhället.

Nu ligger det nära till hands att dra felaktiga slutsatser av detta. En del vill tro att surdegen, som är evangeliet, till sist ska syra hela denna värld vi lever i, som är mjölet. Man tror, att ett fridsrike kommer att uppstå på jorden genom kyrkans mission och utbredande. Det ska i ärlighetens namn sägas att en sådan uppfattning vore rimlig om vi *bara* hade dagens predikotext att gå efter. Men Bibeln lär inte så i övrigt. Här gäller som alltid annars att skrift får tyda skrift. Tvärtom kommer den sista tiden att präglas av oroligheter, krig, katastrofer och ett stort avfall från tron. Det framgår av åtskilliga ställen, se t.ex. Matt. 24, Mark. 13 Luk. 21 och 2 Tess. 2.

Evangeliet aldrig kommer att genomsyra världen

Däremot präglar Guds rike alltmer den som tagit emot det i sitt hjärta. Där, i det enskilda fallet, kan man verkligen säga, att hela degen till sist blir syrad, nämligen på uppståndelsens dag. Men även familjer, områden och kulturer kan ju präglas mer eller mindre av den kristna tron. Det var det som skedde med t.ex. Sverige. Men historien har visat att ett folk också kan överge sina fäders Gud. Och detta skedde i Sverige under 1900-talet som aldrig förr. Ett fruktansvärt avfall skedde efter den folkväckelse som svept över landet på 1800-talet. Och de ruttna frukterna har inte heller uteblivit. Barnamorden kom tillbaka. Över 30 000 foster dödas årligen på abortklinikerna. Respekten för livet försvinner i samma takt som den kristna tron. Nu diskuteras också reformförslag allt ivrigare där det också är möjligt att med aktiv dödshjälp kunna ta livet av de gamla. Ungdomen förvildas, kriminaliteten ökar och det meningslösa våldet breder ut sig.

Vad ska vi göra? Vad kan Sverige som nation göra? En möjlighet finns ännu: Att omvända sig, be om förlåtelse för de många synderna och för det svåra avfallet från Herren. "O land,

land, land, hör HERRENS ord!" (Jer. 22:29). HERREN säger: "Om du vänder om, ska jag låta dig komma tillbaka och du ska få tjäna mig" (Jer. 15:19).

Evangeliet måste skyddas från främmande surdeg

Det finns en annan tolkning av de båda liknelserna som är fullt möjlig. Den tolkningen motsäger inte den tolkning jag hittills redogjort för, att evangeliet har en inneboende växtkraft och genomsyrande makt. Det är istället så att man menar att dessa liknelser visar på *en annan* sanning. Man tänker sig i denna andra tolkning, att de båda liknelserna var på sitt sätt skildrar det som inte får ske: församlingens och i vidare perspektiv kristenhetens förvärldsligande.

Att det är Gud själv som gett oss evangeliet innebär, som vi såg i den första tolkningen av liknelsen, att det besitter en enorm växtkraft, en kraft till frälsning. Men det innebär *också*, att det är någonting som vårt naturliga mänskliga förnuft inte kan förstå, inte greppa, och när det oomvända förnuftet försöker göra detta grumlas det rena evangeliet. Det mister sin himmelska renhet och smutsas av mänskliga tillrättalägganden. De himlens fåglar, som kommer från alla vädersträck och bygger bo på trädets grenar, menar man i denna andra tolkning vara släkt med de himlens fåglar som – tidigare i samma kapitel – i Jesu liknelse om fyrahanda sädesåker plockar bort den utsådda säden, som är Guds ord, innan det rotat sig (Matt. 13:4, 19). Det skulle alltså vara fråga om en infiltration i kyrkans organisation och ledning av världsliga människor, som undan för undan tar herraväldet över henne och omdanar henne efter sina världsliga tankar.

På liknande sätt skulle surdegen, som genomsyrar hela degen, vara av samma onda slag, som Jesus talar om, när Han varnar sina lärjungar för fariseernas och de skriftlärdas surdeg (Matt. 16:6, 11f.), eller som Paulus varnar för, när han säger: "Lite surdeg syrar hela degen" (Gal. 5:9, 1 Kor. 5:6) och uppmanar de kristna att rensa bort den gamla surdegen. I Galaterbrevet menar han med surdegen den falska lära, som börjat spridas i församlingarna och i Första korintierbrevet syftar han på det otuktiga leverne, som trängt in i församlingen. Denna tolkning av liknelsen stöds av att den vanliga översättningen att "himmelriket är som en surdeg, som en kvinna tar och blandar in i tre mått mjöl tills alltsammans blir syrat" inte är helt exakt. Såväl denna liknelse som den med senapskornet inleds med en dativkonstruktion, varför översättningen borde varit: "Det förhåller sig med himmelriket, som med en surdeg..." resp. "ett senapskorn". Då knyts inte himmelriket direkt till surdegen som sådan, utan liknas vid själva händelsen då en kvinna tar en surdeg och blandar in den i tre mått mjöl.

Det verkar nu inte bättre än att inte bara Svenska kyrkan utan i stort sett *hela* kristenheten i vårt land – kanske i elfte timmen före sin Herres återkomst – låter den onda surdegen syra henne tills allt blir syrat, att hon förskingrar sitt stora arv och går miste om kronan. I så fall lever vi under det stora avfallet, som Bibeln vittnar om. Hur det än går med kyrkosamfunden i vårt land, inklusive Lutherska Församlingen i Stockholmsområdet som inte på något sätt automatiskt skulle vara fredad – se till att det går väl för dig! Håll dig till Frälsaren vad än världen och den falska kyrkan säger. Ta Jesu ord i Uppenbarelseboken till församlingen i Filadelfia som en Jesu uppmaning till just dig: "Jag kommer snart. Håll fast det du har, så att ingen tar din krona" (Upp. 3:11). Lev varje dag nära Jesus och låt dig hela tiden tvättas ren i Hans blod.

Varje dag förlåter Han dig grundligt och rikligt alla dina synder.

Amen.